

לקח מהפרשה,

"עגלה על שני נשיאים..." (ז' ג')

בחנוכת המזבח תרמו כל שני נשיאים עגלה אחת. השאלה הנשאלת היא, מדוע לא תרם כל נשיא עגלה בפני עצמו, וכי חסרים לנשיאים עגלות? וכי לא היה סיפק בידו של כל שבט לתרום עגלה שלימה בכוחות עצמו? לשם מה הזדקקו לשותפים?

תירץ על כך הספורנו שהנשיאים עשו זאת כדי לסמל את האחדות שביניהם. וז"ל: **לאות אחווה ביניהם אשר בה יהיו ראויים שתשרה שכינה ביניהם, כאמרו: "ויהי בישורון מלך בהתאסף ראשי עם יחד..."**

ונראה שתכונה זו של הנשיאים אינה מבטאת רק את האחדות במובנה הפשוט, אלא היא תכונתם של המלאכים שבעבודת הבורא שלהם ינותנים רשות זה לזה, מוכנים להשתתף יחדו בעבודת בוראם ואינם מקנאים אחד בשני, אלא מקדישים ליוצרם בנחת רוח.

נחת זו אינה יכולה להימצא אלא בהעדרה של הקנאה! אם מקבלים עול מלכות שמים בצוותא, ומוכנים גם לדבר האחד בשבחו של השני - מה שקרוי בלשוננו 'פירגון' - אם כל אחד מהנשיאים היה מביא עגלה בפני עצמו, לא היה בא העניין הנ"ל לידי ביטוי.

התכונה העלובה הזו של 'לא לפרגן' האחד לשני, נמצאת להוותנו אצל אנשים הרחוקים מבית המדרש, ובמיוחד אצל אנשי השלטון והשררה, שכאשר הם עוסקים בהקמתו של פרויקט מסוים, הם רוצים שכל הכבוד יגיע אליהם, ומסרבים להעניק לאחרים מחבילת הכבוד הגדולה הזו ולוא פירורים אחדים...

השותפות בעבודת ה' נגזרת מן השאיפה לקדש את שמו הגדול של הקדוש ברוך הוא, כאשר זו השאיפה היחידה המקננת בראשנו, וכל מאוויינו נתונים אך ורק בהאדרת כבוד השכינה, הרי ממילא אפשר 'לפרגן' את הכבוד בקלות גם לשותף השני, כי עיקר העיקרים הוא ש 'ממני וממנו יתקלס עילאה' (מעבודת הצוות שלנו יתקלס הבורא). וכאשר רואה הקדוש ברוך הוא את עבודת היחיד המופלאה הזו, הוא משפיע על כל אחד מהשותפים שפע של ברכה והצלחה, וכמעשה שהיה...

אמו עליה השלום של הגאון ר' בן ציון פלמן ואחותה תבדל לחיים, התמסרו יחדיו למען תלמידי ישיבת ברנוביץ', ובתקופת המלחמה כאשר הבחורים היו רעבים, היו עוברות יחדיו בין בתי העיר ואוספות כסף כדי שתהיה אפשרות לקנות לחם ומזון עבור הבחורים. ראה אותן הגאון הקדוש ר' אלחנן וסרמן הי"ד והתרגש מאוד. ובירכן באריכות ימים ושנים. אמו של הגאון הרב בן ציון נפטרה בשנת תשס"ד בגיל 96 שנים, ואחותה תבדל לחיים שיותר מבוגרת ממנה, מתגוררת בארצות הברית עד מאה ועשרים. חלק מההתרגשות של ר' אלחנן הייתה מן הסתם מעבודת הצוות שלהן, ובעובדה שאף אחת לא לקחה את הכבוד לעצמה, ולכן בירך אותן בחמימות וברכתו עשתה רושם רב בשמים.

(עלינו לשבח)

פינת ההלכה

מקרים מיוחדים בפדיון הבן / המשך

א: החיוב לפדות את הבכור חל על האב בלבד. אם האב נפטר ל"ע לפני הפדיון האימא לא יכולה לפדות את בנה.

ב: בכור יתום שלא נפדה כשהיה קטן, פודה את עצמו אחרי שיהיה 'בר מצווה'.

ג: יתום שנפדה לפני 'בר מצווה' בין על ידי עצמו בין על ידי קרוביו, יפדה שוב את עצמו אחרי שהוא 'בר מצווה'.

ד: רצוי לקבוע את הזמן לפדיון העצמי של היתום בתיאום עם רב, כדי לוודא שהוא גדול בצורה וודאית.

ה: בפדיון שהיתום פודה את עצמו, מברך גם ברכת 'על פדיון הבן' וגם ברכת 'שהחיינו'.

ו: בכור שנולד להורים שאינם שומרי מצוות ולא פדו אותו בזמן, חייב לפדות את עצמו כשיגדל.

ז: אם האב חי ומעוניין לפדות את בנו הגדול שלא פדה בזמן, המצווה עדיין שייכת לאב, למרות שהבן גדול ויש לו כסף משלו, והוא זכאי לקיים את המצווה יותר מאשר בנו יפדה את עצמו.

ח: בכל מקרה, בין שהאב פודה את הבן ובין שהבן פודה את עצמו מברכים 'על פדיון הבן' ומברכים גם 'שהחיינו'

הילד שלי לא שומע בקולי חלק אחרון

בדרך כלל כשאנו מגיעים למצב של מאבקי כוח עם ילד, אנו מנסים לגמד אותו, להקטין ולהחליש אותו, במילים ובעונשים, ובכך אנחנו מזכירים לו ולנו 'מי הבוס'. בפועל זה עושה בדיוק את הפעולה ההפוכה – ככל שנקטין אותו והוא ירגיש חסר ערך, הוא יהיה יותר מרדן, ולא נשיג מכך שום דבר.

אז מה עושים?

מחמיאים לו כשהוא בסדר - וזה קורה, רק שלנו קשה להבחין בכך - הוא ילמד שהכישורים שלו הם כוח, ועליהם הוא מקבל חיזוקים.

דוגמאות: **'כל הכבוד לך איך שצבעת את הקיר. אתה ממש מוכשר.'**

'אני גאה בך איך קמת בבוקר לבד מבלי שנעיר אותך.'

'היה לי נחת לראות איך שמרת על אחיך הקטן.'

האמינו שיש בכל ילד 'אור', מצאו אותו, ותנו לילד אמון באור שיש בו. כל זאת יחד עם סבלנות רבה ואהבה, יניבו בע"ה תוצאות של ילד כוחני חיובי במקום ובמינון הרצוי.

בהצלחה רבה, ושבת שלום שושנה.

"ושמו את שמי על בני ישראל ואני

אברכם..."

"ואני אברכם לישראל ואסכים על הכהנים" (רש"י)

יולמה יש צורך שהכהנים יברכו את העם, אם בין כך הקדוש ברוך הוא מסכים, והרי הקדוש ברוך הוא יכול לברך בעצמו?

אלא, הקדוש ברוך הוא שהוא צופה כל הנסתרות, רואה שאם אדם יתברך בכל טוב ויתעשר וסור מדרך הישר, ואם כן לא ירצה לברכו בעשירות. ואילו הכהן שאינו רואה ואינו יודע עתידו של אדם לא ימנע הברכה.

לכן אמר הקב"ה לכהן שהוא יברך, 'ואני אברכם' אף שהברכות לא יבאו אותו להתנהגות טובה, גם כן אסכים לברכת הכהנים'.

(אדמו"ר ר' אשר מקרלין)

סיפור לשבת

האבנים הגדולות

יום אחד הוזמן מרצה זקן בבית הספר למנהל ציבורי בצרפת (אחד המוסדות האקדמיים היוקרתיים ביותר באירופה כולה) לשאת הרצאה על הנושא "תכנון זמן יעיל" בפני קבוצה של 15 מנהלים בכירים בחברות הגדולות ביותר בארה"ב. ההרצאה הייתה אחת מתוך חמש, ביום עיון שאורגן במיוחד עבורם. למרצה הוקצתה רק שעה אחת כדי "להעביר את החומר".

בעמדו לפני חברי קבוצת האליטה המנהלית הזו - שהיו מוכנים לרשום כל מילה שתצא מפי המומחה המפורסם - העביר המרצה הזקן את מבטו ביניהם, אחד אחד, באיטיות, ולאחר מכן אמר: "אנו עומדים לערוך

מתחת לשולחן שהפריד בינו לבין מאזיניו הוציא המרצה מיכל זכוכית גדול והניחו בעדינות לפניו. אחר כך הוציא מתחת לשולחן כתריסר אבנים, כל אחת בגודל של כדור טניס, והניחן בעדינות, אחת אחת, בתוך המיכל. כשהמיכל התמלא לגמרי ולא ניתן היה להוסיף עוד אבן אחת, הרים המרצה את מבטו באיטיות אל תלמידיו ושאל: "האם מלא המיכל?" כולם השיבו "אכן".

המרצה המתין מספר שניות והוסיף: "האמנם?" ואז שוב התכופף והוציא מתחת לשולחן כלי מלא אבני חצץ. בקפדנות שפך את החצץ מעל לאבנים וניער מעט את המיכל. אבני החצץ הסתננו בין האבנים הגדולות עד שירדו לתחתית המיכל. שוב הרים המרצה את מבטו אל הקהל ושאל: "האם המיכל מלא?" עתה התחילו להבין מאזיניו המבריקים את כוונתו. אחד מהם השיב: "כנראה שלא!". "נכון" ענה המרצה הזקן. חזר והתכופף, והפעם הוציא מתחת לשולחן סיר מלא בחול. בתשומת לב שפך את החול אל תוך המיכל. החול מילא את החלל בין האבנים הגדולות ובין החצץ. פעם נוספת שאל המרצה את תלמידיו: "האם המיכל מלא?" הפעם ללא היסוס ובמקהלה, השיבו התלמידים המחוננים: "לא!". "נכון", השיב להם המרצה הזקן. וכפי שציפו תלמידיו רבי היוקרה והעוצמה, הוא נטל את כד המים שעמד על השולחן ומילא בהם את המיכל עד לשפתו. המרצה הזקן הרים את מבטו לקבל ושאל: "איזו אמת גדולה יכולים אנו ללמוד מניסוי זה?"

בחושבו על נושא ההרצאה, השיב אחד הנועזים שבין המאזינים: "אנו למדים שככל שהיומן שלנו נראה לנו גדוש בהתחייבויות, אם באמת נתאמץ תמיד ניתן להוסיף עוד פגישות ועוד מטלות". "לא - השיב המרצה הזקן - לא זה. האמת הגדולה שמוכיח לנו הניסוי היא זו: אם לא מכניסים למיכל קודם כל את האבנים הגדולות, לעולם לא נוכל להכניס את כולם אחר כך". דממה עמוקה השתררה באולם, כשכל אחד מנסה לתפוס את מלוא המשמעות של דבריו.

הזקן התבונן בשומעיו ואמר: "מהן האבנים הגדולות בחייכם? בריאותכם? המשפחה? ידידיכם? הגשמת חלומותיכם? לעשות מה שאתם באמת אוהבים? להלחם למען מטרה נעלה? לקחת זמן לעצמכם? משהו אחר?"

מה שחייבים לזכור הוא, שחשוב ביותר להכניס קודם כל את האבנים הגדולות בחיינו, כי אם לא נעשה זאת, אנו עלולים לפספס את החיים. אם ניתן עדיפות לדברים הקטנים - החצץ, החול... - יתמלאו החיים בדברים הקטנים ולא יישאר די מהזמן היקר שלנו כדי להשיג את הדברים החשובים באמת בחיים. משום כך, לעולם אל תשכחו לשאול את עצמכם את השאלה: מהן האבנים הגדולות בחיי? וכאשר תזהו אותן, תכניסו אותן ראשונות למיכל (החיים) שלכם.